

Newsletter

BREXIT A COLNÉ POVINNOSTI

Napriek tomu, že v súvislosti s Brexitom sa stále hovorí o alternatívach a vôli oboch strán vyhnúť sa „tvrdému“ Brexitu, v súčasnosti, vzhľadom na to, že k žiadnej dohode s Veľkou Britániou doposiaľ nedošlo, je potrebné sa stále vážne zaoberať s možnosťou „tvrdého“, resp. no-deal Brexitu k dátumu 29. 3. 2019.

Z uvedeného dôvodu je najvyšší čas sa vážne zaoberať s colnoprávnymi dopadmi no-deal Brexitu na obchodovanie s tovarom dotýkajúce sa Veľkej Británie. Tieto dopady budú aktuálne aj v prípade „odloženia“ no-deal Brexitu k neskoršiemu dátumu.

Európska komisia vydala príručku k vystúpeniu Veľkej Británie z Európskej únie v prípade „no-deal Brexitu“ v dokumente: https://ec.europa.eu/info/files/guidance-customs-matters-case-no-deal_en (ďalej len „**príručka k Brexitu**“), ktorá pomôže ekonomickým operátorom sa zorientovať v colných aspektoch tzv. no-deal Brexitu.

Hlavným dôsledkom **vystúpenia Veľkej Británie z EÚ bez dohody z colnoprávneho pohľadu je, že sa pohyb tovaru, ktorý vstupuje do EÚ z Veľkej Británie, bude od dátumu vystúpenia považovať za dovoz a pohyb tovaru, ktorý opúšťa EÚ do Veľkej Británie, bude považovať za vývoz.**

Veľká Británia bude teda od tohto dátumu považovaná za tretí štát, dokonca tretí štát bez akéhokoľvek colného preferenčného zaobchádzania. Pre hospodárske subjekty z EÚ (a tým aj zo Slovenskej republiky) obchodujúce s hospodárskymi subjektami vo Veľkej Británii, v zmysle obchodovania spojeného s tokom tovaru, to bude znamenať významnú zmenu, pretože sa budú pri týchto obchodoch uplatňovať colné formality ako pri obchode s tretími krajinami, vrátane predkladania colných vyhlásení, colných a všetkých súvisiacich kontrol.

Ak sa do dátumu 29. 3. 2019 z pohľadu medzinárodných zmlúv a legislatívy nič nezmení, je možné pre lepšiu predstavu uviesť, že ak bude hospodársky subjekt v EÚ vyvážať tovar do Veľkej Británie, na vstupe vo Veľkej Británii sa bude platiť clo, aké by sa platilo pri dovoze tohto tovaru do EÚ z tretej krajiny podľa Spoločného colného sadzovníka EÚ bez akýchkoľvek preferenčných dohôd alebo jednostranného preferenčného opatrenia. To platí aj naopak, pre dovoz tovaru do EÚ z Veľkej Británie. Takisto sa budú uplatňovať všetky obchodnopolitické opatrenia ako pri obchodovaní s tretími krajinami.

Samozrejme, otázka kto bude platiť clo a kto bude povinný splniť všetky colné formality na vstupe alebo výstupe z týchto colných území, bude závisieť od dohodnutých zmluvných podmienok s možným využitím dodacích doložiek INCOTERMS. Na úpravu týchto zmluvných podmienok by mali hospodárske subjekty pamätať už teraz, pretože ak sa na ich úpravu pozabudne, vrátane úpravy kúpnej ceny, jeden zo zmluvných partnerov bude musieť tieto zvýšené náklady nedobrovoľne znášať. Nutnosť platenia cla na vstupe bude samozrejme ovplyvňovať kúpnu cenu tovaru.

Popri nevyhnutnosti uvedomiť si túto zásadnú zmenu pri toku tovaru v rámci obchodných transakcií medzi Veľkou Britániou a EÚ, je potrebné tiež vopred myslieť na splnenie určitých colných formalít, ktoré budú nevyhnutným predpokladom pre plynulé pokračovanie v týchto obchodoch.

Upozorňujeme na niektoré zmeny a colnoprávne povinnosti s nimi spojené:

1. Na pomyselnéj časovej osi, sa ako najurgentnejšie javí, upozornenie predovšetkým na **tovar, ktorý bude „v pohybe“ v momente Brexitu**. Hospodárske subjekty obchodujúce s Veľkou Britániou musia zabezpečiť, aby tovar v pohybe medzi Európskou úniou a Veľkou Britániou nezostal colne nevybavený pred „cudzím“ colným územím bez podkladov potrebných na vybavenie vstupných formalít do Veľkej Británie, alebo v prípade vývozu alebo spätného vývozu (reexportu) cez Veľkú Britániu nebol v momente Brexitu v situácii, kedy nebude možné štandardne dokončiť túto colnú operáciu (napr. tovar sa bude nachádzať v tomto momente vo Veľkej Británii bez možnosti potvrdenia výstupu na výstupnom bode). Samozrejme nepôjde o neriešiteľné situácie, príručka k Brexitu prináša možné riešenia týchto situácií, avšak je potrebné si uvedomiť, že tieto alternatívne riešenia si vyžadujú vynaloženie času, energie a súčinnosť colných orgánov. Do značnej miery by malo v týchto situáciách pomôcť očakávané **pristúpenie Veľkej Británie k Dohovoru o spoločnom tranzitnom režime**, takže bude sa aplikovať **spoločný tranzitný režim** a Veľká Británia si zachová prístup do NCTS systému. Odporúčame v maximálne možnej miere vyhnúť sa takým intrakomunitárnym dodaniam tovaru, ktoré by nebolo možné ako intrakomunitárne dodanie vzhľadom na Brexit ukončiť.

2. Nevyhnutné je registrovať sa na colné účely a mať pridelené **EORI číslo** pre subjekty, ktoré doteraz obchodovali iba s krajinami EÚ, vrátane Veľkej Británie a túto povinnosť doteraz nemali, vzhľadom na to, že Veľká Británia bola doteraz členským štátom Európskej Únie, vrátane nevyhnutnosti vybaviť si potrebné colné povolenia (colné povolenia vydané subjektom s EORI číslom Veľkej Británie prestanú od dátumu Brexitu platiť úplne).
3. Nevyhnutné je upraviť **colné povolenia** (napr. na zjednodušené postupy), pokiaľ tovarové položky, ktoré sa budú po Brexite dovážať z Veľkej Británie nie sú obsiahnuté v týchto povoleniach.
4. **Záväzná informácia o nomenklatúrnom zatriedení tovaru** vydané vo Veľkej Británii, ako aj vydané subjektom s EORI Veľkej Británie nebudú platiť od dátumu Brexitu, preto ak hospodársky subjekt potrebuje záväznú informáciu, ktorá Brexitom stratí platnosť, je potrebné požiadať o vydanie novej záväznej informácie v ostatných štátoch Európskej únie, aby sa na ňu mohol v colných konaniach odvolávať.
5. **V otázke statusu tovaru** platí základné pravidlo, že „tovar v pohybe“, ktorý vstúpi na colné územie Európskej únie pred dátumom Brexitu, zachová si status tovaru Únie. Tovar, ktorý vstúpi na colné územie Európskej únie po dátume Brexitu sa bude považovať za tovar, ktorý nie je tovarom Únie, teda je tovarom z tretích krajín, so všetkými z toho vyplývajúcimi dôsledkami. Ak sa tovar pohybuje medzi dvoma bodmi colného územia Európskej únie cez územie Veľkej Británie ako intrakomunitárne dodanie a tovar vstupuje z Veľkej Británie na colné územie Európskej únie po dátume Brexitu, bude potrebné na zachovanie statusu Únie predložiť dôkaz o statuse a predtým splniť colné formalities.

Je potrebné spomenúť tiež **colné zaobchádzanie s motorovými vozidlami, ktoré sa vracajú z Veľkej Británie po dátume Brexitu**, a pri ktorých by bez ďalšieho platil princíp straty statusu tovaru Únie podľa predchádzajúceho odseku, tak v tomto prípade má platiť článok 208 Vykonávacieho nariadenia k Colnému kódexu Únie, podľa ktorého cestné motorové vozidlá evidované v členskom štáte, ktoré dočasne opustili colné územie Únie a opätovne naň vstúpili, sa colný status tovaru Únie považuje za preukázaný, keď zo sprievodných tabuliek s evidenčným číslom a dokladov o prihlásení do evidencie a evidenčných údajov uvedených na týchto tabuľkách a v dokladoch jednoznačne vyplýva uvedené prihlásenie do evidencie.

6. Napriek počiatočným znepokojujúcim informáciám, že po dátume Brexitu nebude možné dosiahnuť **oslobodenie tovaru od dovozného cla pri vrátení tovaru v lehote 3 rokov**, keďže podmienkou oslobodenia od cla je predchádzajúci vývoz (tovar dodaný do Veľkej Británie pred Brexitom nebol z colnoprávneho hľadiska vyvezený), v príručke k Brexitu sa táto situácia rieši v prospech oslobodenia tovaru od dovozného cla tak, že článok 203 Colného kódexu Únie sa uplatní, ak ekonomický operátor predloží dôkaz, že tovar, ktorý je tovarom Únie sa prepravil do Veľkej Británie pred dátumom Brexitu a vrátil sa v nezmenenom stave v súlade s článkom 203 ods. 5 Colného kódexu Únie a v súlade s článkom 158 Delegovaného nariadenia k Colnému kódexu Únie. Toto sa týka **najmä reklamačného konania**, kedy odberateľ tovar odmietne pre jeho vady alebo z dôvodu, že nevyhovuje podmienkam zmluvy a takýto tovar sa ocitne v čase Brexitu na cudzom colnom území a má sa vrátiť dodávateľovi na druhé colné územie. Nebude sa teda musieť v takomto prípade riešiť otázka zodpovednosti za zvýšený náklad spočívajúci v zabezpečení colných formalít a zaplatení cla.
7. Pri určovaní **preferenčného pôvodu** sa vstupy z Veľkej Británie budú považovať za „nepôvodné“ a ako také sa môžu následne považovať dovážané hotové výrobky napríklad v tretích krajinách, s ktorými má Európska únia uzavreté dohody o preferenčnom sadzobnom zaobchádzaní. Budú sa preto množiť žiadosti z tretích krajín o preukázanie EÚ pôvodu. Hospodárske subjekty by si mali preveriť, či nepôvodné vstupy z Veľkej Británie nespôsobia zmenu sadzobného zaobchádzania v tretích krajinách.
8. **Povolenia SHS (AEO), ako aj iné colné povolenia vydané vo Veľkej Británii** strácajú v momente Brexitu platnosť. Existujúce povolenia vydané v ostatnej Európskej únii zostávajú v platnosti, avšak musia byť prehodnotené vo vzťahu ku geografickej pôsobnosti alebo podrobnostiam týkajúcim sa Veľkej Británie, prípadne musia byť doplnené.

9. V prípade očakávaného pristúpenia Veľkej Británie k Dohovoru o spoločnom tranzitnom režime bude možné ďalej používať **záručné vyhlásenia** vydané či už vo Veľkej Británii alebo v ostatných členských štátoch, alebo v inej zmluvnej strane Dohovoru s tým, že sa vykonajú nevyhnutné geografické úpravy. Aj tu hospodárske subjekty musia zaujať aktívny prístup pri komunikácii s bankami.

V každom prípade, Brexit prinesie významné zmeny pri obchodovaní s Veľkou Britániou, preto by si každá spoločnosť, ktorá nakupuje alebo predáva tovar, ktorého toky akokoľvek súvisia s Veľkou Britániou, **mala splniť svoju minimálnu povinnosť obozretného podnikateľa a vykonať základný colný audit so zameraním na dopad no-deal Brexitu na jeho obchodovanie.**

Bratislava, 18.03.2019

JUDr. Maroš Prosman

Všetky informácie nájdete na aj na webovej stránke našej kancelárie www.prosman-pavlovic.sk

Vydala

PROSMAN A PAVLOVIČ advokátska kancelária s.r.o.
Hlavná 31, 917 01 Trnava
Slovenská Republika

Zodpovedný za obsah

JUDr. Tomáš Pavlovič, advokát a partner

Tento informačný list je nezáväznou informačnou publikáciou slúžiacou na všeobecné informačné účely a celý jeho obsah je duševným vlastníctvom spoločnosti Prosmán a Pavlovič advokátska kancelária, s.r.o.

PROSMAN Š PAVLOVIČ
ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA